

Milé farské charity,

máme september. Mesiac, v ktorom naše deti, vnúčatká idú opäť do školy. Mesiac, keď aj my, väčšina už po dovolenkách, naplno zarezávame v práci, alebo vo svojich domácnostiach, záhradkách. Verím, že ste leto prežili v pokoji, oddychu, isto i pri zbieraní úrody či zaváraní, venovali ste sa deťom, vnúčatkám... Verím, že to bol pre nás všetkých požehnaný čas radosti a lásky.

O pár dní budeme sláviť krásny sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. Hneď po pravidelnom príhovore od pomocného o. biskupa Jána, si môžete prečítať pár zaujímavých informácií ohľadom tohto sviatku spracovaných z wikipédie. Pripájam aj motiváciu od sv. Matky Terezy, keďže mi veľmi pripomína život Panny Márie .

Ako sa môžeme cvičiť v pokore?

Čo najmenej o sebe hovoriť.
Nezaoberať sa sám sebou.
Nechcieť usmerňovať záležitosti druhých ľudí.
Vyhýbať sa zvláštnostiam.
Radostne prijímať opačné názory
a napomenutia.
Nevšímať si chyby druhých.
Prijímať urážky a príkoria.
Prijímať nevšímavosť a nevráživosť druhých.
Netúžiť po láske a obdive.
Byť človekom láskavým a milým, aj keď ma
niekto pobúri.
Nikdy si nezakladať na svojej dôstojnosti.
Ustúpiť v diskusii, aj keď mám pravdu.
Vybrať si vždy to, čo je ťažšie.

(sv. Matka Tereza)

Tak s láskou a odhodlaním do ďalších dní s Božím požehnaním a pod ochranným plášťom Panny Márie.

Eva Puškárová, koordinátorka farských charít SpKCH

V Ježišovej škole

Milí čitatelia!

Mesiac september je mesiacom, ktorý nám pripomína školu a v súvislosti s ňou aj vzdelávanie. Do školy chodia deti aj mládež, ale vzdelávajú sa aj vysokoškooláci. Okrem toho existuje aj „škola tretieho veku“ pre seniorov.

Každý veriaci kresťan katolík však určite nie raz počul Ježišovu výzvu z evanjelia: ²⁹ *Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu (Mt 11, 29).*

Ak sú tieto slová adresované aj pre mňa, neostáva nič iné, len si uvedomiť, že je potrebné učiť sa celý život. Veď podobne sa učil dieťa Ježiš v škole Nazaretskej svätej rodiny Márie a Jozefa. A ako dospelý ukázal svoju poslušnosť Otcovi až na smrť na kríži. Istým spôsobom sa učila tichosti a pokore pod krížom a neskôr aj po Zoslaní Ducha Svätého Ježišova matka Panna Mária.

A Ježišovu výzvu k učeniu sa prijal za svoju aj blahoslavený Ján Havlík, ktorého beatifikácie sme boli svedkami v posledný tohtoročný augustový deň v Šaštíne. Jeho pevnosť a stálosť vo viere a láske nezlomilo žiadne väzenie, žiaden väzenský krik, žiadne väzenské ponižovanie.

Nech nám táto poslušnosť viery, ktorou prijímame Božie zjavenie, a nábožná poslušnosť ducha, ktorou prijímame učenie Cirkvi, v láske pomáha prekonávať akékoľvek prekážky na ceste nasledovania nášho skvelého – tichého a pokorného - Učiteľa, nášho Pána Ježiša Krista.

V tejto jeho škole určite nájdeme odpočinok pre svoju dušu.

+ Ján Kuboš
spišský pomocný biskup, generálny vikár

Sedembolestná Panna Mária alebo Bolestná Panna Mária (lat. *Mater Dolorosa*)

- je titul Panny Márie vzťahujúci sa na jej bolesti.
- v Rímskokatolíckej cirkvi je **Sedembolestná Panna Mária patrónkou Slovenska**. Sviatok slávime 15. septembra - vo svete ako spomienku, na Slovensku ako neprikázaný sviatok - slávnosť. (Na Slovensku je tento deň navyše podľa zákona č. 241/1993 Z. z o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch dňom pracovného pokoja.)

Historický vývoj úcty k Sedembolestnej Panne Márii

*El Greco, Mater Dolorosa, olej na plátne, 1595 až 1600,
dnes Museo del Prado, Madrid, Španielsko*

Boleť patrí k hlavným témam znázornenia Panny Márie v katolíckom kresťanskom umení (napr. pieta, či Mária pod krížom).

Úcta k Máriiným bolestiam pochádza z kresťanského Východu.

Medzi jej priekopníkov patrili **svätý Efrém Sýrsky**. Na Západe sa kult vyvinul z úcty k piatim bolestiam (ranám) Ježiša Krista. Máriinými bolestiami sa zaoberali cirkevní otcovia a svätci ako **Ambróz, Pavlín z Noly či Augustín z Hippa**.

- **Zo 6. storočia** pochádza dramatická báseň o umučení Ježiša Krista s veršami o bolestiach Panny Márie (autor pravdepodobne **sv. Gregorov Naziánsky**).
- Mariánsky kult výrazne vzrástol **v stredoveku**. **Od 11. storočia** sa množili maľby Márie stojacej pod krížom i počet kostolov postavených na uctenie jej bolestí.
- Veľkým prínosom v oblasti úcty k Máriiným bolestiam bolo **rytierstvo**. **V 12. storočí** sa ním zaoberala početná asketická literatúra.
- **V 13. storočí** úctu k Bolestnej Matke šírila rehoľa servítov (Rehoľa Služobníkov Panny Márie, založená 1240) a niekedy koncom stredoveku **vznikol hymnus Stabat Mater (Stála Matka bolestivá)**.
- Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej Božej Matky pochádza **z r. 1423 z Nemecka**, kde sa spomínal na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom ako odprosenie za svätokrádeže spáchané husitmi. **V 15. storočí** vzniklo aj Bratstvo Siedmich bolestí Panny Márie.
- **Okolo r. 1667** povolil slávenie sviatku pápež Klement IX. Pripadal na tretiu nedeľu v septembri.
- Pre Rímskokatolícku cirkev zaviedol úctu k Sedembolestnej **v r. 1727** pápež Benedikt XIII. Jeho slávenie pripadlo na piatok pred Kvetnou nedeľou.
- Pius VII. následne **v r. 1814** po návrate zo zajatia Napoleonom zvýšil jeho liturgický stupeň slávania a rozšíril na celú Katolícku cirkev.
- Pius X. určil **v r. 1913** jeho slávenie na 15. september.

Úcta na Slovensku

**Obmäkčenie zlých srdc,
ruská ikona Bohorodičky
sedemkrát prebodnutej
v duchu proroctva Simeona,
anonymný autor,
súkromná zbierka**

- Chrámy zasvätené Bohorodičke začali na území Slovenska vznikať najmä po odchode Mongolov **v polovici 13. storočia**. Jej úctu v Uhorsku šírili najmä františkáni. Podľa niektorých zdrojov **najstarší kostol zasvätený Sedembolestnej Panne Márii** je z r. 1245 v Trstíne-Hájičku, podľa iných františkánsky Bolestnej Matky Božej v Skalici (1467).
- Úcta zmocnela v súvislosti s tureckou hrozbou. Prudký nárast patrocínií (*patrocínium* = zasvätenie kostola, budovy príslušnému patrónovi) Sedembolestnej na území Slovenska začal **v 18. storočí, v 20. storočí** dosiahol počet 130 patrocínií.

**Bazilika Panny Márie Sedembolestnej,
Šaštín-Stráže, Slovensko.**

Na priečelí sa nachádza nápis:

„Sedembolestná Panna Mária – tebe slovenská spieva krajina.“

Na Slovensku spájame úctu k Sedembolestnej predovšetkým so Šaštínom. V priestoroch kaplnky šaštínskej baziliky sa nachádza socha Sedembolestnej z r. 1564 venovaná veľkou ctiteľkou Bolestnej Panny Márie grófkou Angelikou Cobor-Bakičovou.

V roku 1744 bol v Šaštíne dostavaný Chrám Sedembolestnej Panny Márie. Už pred tým sa na mieste nachádzal menší votívny (= venovaný z vdáky) kostol. **V r. 1924** prevzali priestory do správy saleziáni, ktorí na jeho mieste vybudovali pútnické miesto. **V r. 1964** pápež Pavol VI. dekrétom *Quam pulchra* prehlásil chrám za baziliku minor (= menšia bazilika, čestný titul prepožičaný pápežom). V r. 1966 bola Sedembolestná potvrdená za hlavnú patrónku Slovenska.

Bazilika je dnes národnou svätyňou a najvýznamnejším i najväčším mariánskym pútnickým miestom na Slovensku. Každoročne sa tam koná viacero púti, z nich najväčšia na sviatok Sedembolestnej 15. septembra.

Nezabudnime ani na „našu“ konkatedrálu v Poprade z r. **1942**, ktorá je taktiež zasvätená Sedembolestnej Panne Márii.

S vdakou a úctou spomíname i na r. **2014**, ktorý slovenskí biskupi prehlásili za **Rok Sedembolestnej Panny Márie**.

Na žiadosť slovenských veriacich a biskupov dovolil Pius XI. dekrétom *Celebre apud Slovachiae gentem* (v preklade *Slávna u slovenského národa*) z 22. 4. 1927 používať po litániách invokáciu „Oroduj za nás Matka Sedembolestná“, čím Slovákom odobril uctievanie Sedembolestnej ako svojej patrónky.

Úcta k Sedembolestnej zahraničnými Slovákmi

je taktiež veľká. Dôraz na úctu k nej spojenú s vďakou Slováci prejavovali a prejavujú i preto, že Sedembolestná mala slovenskému ľudu dopomáhať v ťažkých historických okamihoch, čo zvyrazňuje aj začiatok eucharistickej modlitby či rezponzóriový žalm pre liturgiu jej sviatku.

Viete, že?

- Americkí Slováci zasvätili Sedembolestnej františkánsky kláštor vo Valparaise?
- V Kanade je uctievaná ako patrónka hlavného strediska jezuitov v Cambridge?
- Slovenský pôvod má aj mozaikový obraz Márie v Bazilike Zvestovania Panny Márie v Nazarete?

Jozef Cincík,
Virgo Dolorosa Patrona Slovakiae secure nobis
slovenský mozaikový obraz,
posvätený v r. 1977 Andrejom Grutkom,
Bazilika Zvestovania Panny Márie, Nazaret

Bolesti Panny Márie

Boleť Panny Márie je vyjadrená siedmimi (*biblický symbol plnosti*) symbolickými bolesťami. Mária tak podľa katolíckej náuky nebola len plná milosti, ale aj bolesti. Aby sa dostalo titulu Sedembolestná, vypočítavalo sa sedem udalostí z jej života, ktoré boli spojené s jej synom Ježišom.

Najskôr sa počítali bolesti, ktoré Mária znášala s Kristom v dňoch jeho najväčšieho utrpenia:

1. keď Ježiša zajali a bičovali,
2. keď Ježiša predviedli pred Piláta a odsúdili,
3. keď vyriekli nad Ježišom ortieľ smrti,
4. keď Ježiša pribili na kríž,
5. keď Ježiš vypustil ducha na kríži,
6. keď Ježiša sňali z kríža,
7. keď Ježiša uložili do hrobu.

Neskôr sa obraz rozšíril aj o Máriine bolesti z Kristovho detstva:

1. keď počula Simeonovo proroctvo o meči, ktorý aj jej prebodne srdce (Simeonovo proroctvo, ktorý predpovedal osud jej Syna, (Lk 2, 22-35)
2. keď utekala do Egypta, keď Herodes vraždil neviniatka, (Útek Svätej rodiny do Egypta, (Mt 2, 13-15)
3. keď hľadala strateného Ježiša v Jeruzaleme, (Strata dvanásťročného Ježiša v chráme, (Lk 2, 41-50)
4. keď Ježiša zajali a odsúdili, (Stretnutie Matky so Synom na krížovej ceste (Križová cesta, IV. zastavenie)
5. keď Ježiš zomieral na kríži, (Ukrižovanie Ježiša Krista (Jn 19, 17-30)
6. keď Ježiša zložili z kríža, (Prebodnutie boku Ježiša kopijou (alebo sňatie z kríža) (Mk 15, 42-46)
7. keď Ježišovo telo kládli do hrobu. (Pochovanie Ježiša do hrobu (Jn 19, 38-42)

Okrem nich sa však objavujú aj iné (rozsiahlejšie) výpočty Máriiných bolestí.

Projekt pre núdzne rodiny

Do 2. kolo projektu cez Nadáciu EPH pre núdzne rodiny sa zapojili 3 farské charity. Všetky tri projekty boli schválené. Momentálne prebieha 3. kolo.

Žiadosti môžete posilať celý september na andrea.sinalova@caritas.sk

Pán Boh zaplať za každú modlitbu

Ako sme zbierali šatstvo a obuv, alebo ako sa to robiť nemá

Na začiatku bol oznam v našom farskom časopise LuKa: Farská charita Lúčky organizuje zber šatstva a obuvi. Vaše šatstvo a obuv, ktoré vy už nepotrebujete, ale stále je v dobrom stave, môže poslúžiť niekomu inému. Zber bude vo farskom humne od 27.5. do 1.6.2024.

A ľudia celý týždeň nosili a privádzali svoje nepotrebné šatstvo a obuv. Výsledok bol ten, že už celé farské humno praskalo vo švíkoch... Po týždni sme otvorili charitatívny bazár a výťažok z neho mal poslúžiť na nové čalúnenie lavíc vo farskom kostole. Vstup bol voľný. Kameň úrazu bol v tom, že nebolo v našich silách rozložiť prehľadne všetok tovar. Čo zvýšilo nám odviezla Humana a bolo toho 700 kg.

Takže milé žienky, prijmite moju radu, ku ktorej ma inšpirovala naša Evka Puškárová. Každý, kto niečo prinesie, rozloží si to sám (alebo osoba, ktorá má službu), a tak veci toho, kto nepochopil našu výzvu (aby všetky veci boli v dobrom stave a použiteľné), nebudeme brať do charitatívneho bazáru.

Ružena Jakubčiaková, koordinátorka FCH Lúčky.

FCH Kvačany

Vyzbierané školské pomôcky boli odovzdané 2.9.2024 pracovníčkam charity do sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši.

SpKCH - Kurz opatrovania

SpKCH popri svojich službách a vzdelávaní ponúka aj možnosť absolvovania Kurzu Opatrovania, na ktorý má udelenú akreditáciu z MPSVaR už od roku 2016. Základné informácie o tomto vzdelávaní nám poskytla administrátorka a lektorka kurzu Janka Benická.

Pre koho je kurz určený?

Kurz je určený najmä osobám, ktoré chcú vykonávať opatrovateľskú starostlivosť alebo zamestnať sa v oblasti sociálnych služieb. Absolvovaním tohto kurzu splnia účastníci potrebné kvalifikačné požiadavky Zákona č. 448/2008 o sociálnych službách.

Koľko ma to bude stáť?

Ponúkame vám Kurz opatrovania za bezkonkurenčnú cenu na trhu: **150 €/účastník**.

Pre zamestnancov SpKCH, teda aj pre dobrovoľníkov z FCH ho ponúkame za cenu 60 €/účastník.

S účinnosťou od 08.04.2024 je spustený národný projekt ÚPSVaR "ZRUČNOSTI NA TRHU PRÁCE", prostredníctvom ktorého je možné absolvovať Kurz opatrovania, a to formou podania žiadosti, pozor, v dostatočnom predstihu, 30 dní pred začiatkom Kurzu opatrovania už musí byť žiadosť odovzdaná na ÚPSVaR.

Kurz je možné absolvovať cez ÚPSVaR pri splnení daných podmienok, ktoré Vám na prislúchajúcom ÚPSVaR radi vysvetlia a pomôžu Vám prejsť dokumentáciou.

Prečo absolvovať kurz u nás?

Najlacnejšia cenová ponuka na trhu.

Samoštúdium s možnosťou konzultácií s lektormi v pohodlí Vášho domova.

Kurz akreditovaný MPSVaR SR je platný na celom území EÚ.

Kurz akreditovaný MPSVaR SR, číslo spisu: 15369/2016-M_OSS; číslo záznamu: 50454/2016

Stručný popis vzdelávacieho programu:

Kurz opatrovania pozostáva z 3 hlavných častí a to z teoretickej a praktickej výučby a z praxe v zariadeniach Spišskej katolíckej charity. **Celkové trvanie kurzu je 230 hodín (6 týždňov).**

Profil absolventa

Absolvent kurzu **je pripravený** na samostatné vykonávanie prác, ktoré sú náplňou opatrovateľa v sociálnych zariadeniach ako aj v domácnosti fyzickej osoby odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby. Absolvent **sa vie rozhodnúť pre určitý pracovný postup v situáciách, ktoré mu kompetencie dovoľujú** a vie osloviť patričného odborníka vtedy, ak by činnosti prekračovali rozsah opatrovateľskej praxe, **vie zvoliť správne pomôcky**, vie improvizovať a vhodne sa o ne postarať pred a po výkone. Pri výkone profesionálnej praxe dodržiava zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci ako aj hygieny práce.

Ovláda zásady dezinfekcie a v práci ju dodržiava na ochranu zdravia tak prijímateľa sociálnej služby, ako aj svojho. Chápe význam prostredia a jeho prospech pre zdravie človeka.

Absolvent **je oboznámený so základnými princípmi etiky a správa sa podľa nich**. Bude dodržiavať základné zákony, ktoré vo svojej praxi potrebuje.

Harmonogram kurzov 2024

Tento rok sme sa priblížili v harmonograme k poslednému termínu kurzu, a to v októbri.

Viac informácií a termínoch kurzu na <https://caritas.sk/opatrovatelsky-kurz/>

Láska v rodine

je základným kameňom rozvoja každého človeka.

„Obnova lásky v rodinách je prevencia, ktorá má napomôcť tomu, aby sa pod silou bezpodmienečnej lásky podarila výchova detí aj manželský vzťah. Radosť a láska je omnoho účinnejšia pre vývin človeka ako strach a hnev.“ (PhDr. J. Prekopová)

3.

Ako sa teda môžeme učiť novému životnému štýlu: žiť bezpodmienečnou láskou napriek výhradám, ktoré ju kazia a zraňujú? Zhrňme si jeho základné body:

- Návrat k prirodzenému pôrodu, čo najdlhšie zotrvanie novorodenca na srdci matky.
- Budovanie pevnej väzby matky (blízkej osoby) s dieťaťom sa deje zvlášť do 3. r., dieťa objavuje svet a mama (blízka osoba) ho sprevádza.
- Spracovanie konfliktov emočnou konfrontáciou (v 8.-poslednej časti mini cyklu si o nej povieme viac), najlepšie skôr než zapadne slnko „...nech slnko nezapadá nad vašim hnevom.“ (Ef 4,26)

- Pri výchove, zvlášť výchovných problémoch, je dôležitý očný kontakt. Umožňuje empatiu a emočnú konfrontáciu. Toto však nie je možné ani pri malom ťapnutí na zadoček. Pri "vyhnaní" na samotku už vôbec nie. V stave emočnej núdze sa dieťa berie do náručia, kde má bezpečie a lásku.
- Dieťa môže vidieť roztržku medzi rodičmi, ale má vidieť aj ich zmierenie. Dieťa sa učí cez vzory. Ak k rozvodu došlo, je dôležité umožniť dieťaťu vzťah s druhým rodičom nezhadzujúc ho.
- Učiť sa byť celou bytosťou v rodine spolu, zaujímať sa navzájom o seba, počúvať sa, deliť sa, podporovať, pomáhať si, učiť sa otvorenosti, spolu stolovať, riešiť konflikty - sú súčasťou života.

Z výskumov mozgu plynie: ak sa vyčistí a usporiada emocionalita na úrovni limbického systému, môže sa slobodne, nespútane a kreatívne rozvíjať myslenie a talent človeka.

Najdôležitejšie pre nový životný štýl je uzmierenie sa s vlastnými rodičmi. Život je výzva. Vyberme sa teda hľadať odpoveď na otázku: „Na čo je to zlé (v živote) vlastne dobré?“ Je jasné, že ak chceme niečo riešiť, podstatný je uhol pohľadu na danú záležitosť.

Zväčša každý niečo má, čo nás ťaží z detstva. Náš rozum nebol vtedy ešte sformovaný. Dieťa, ako ukazujú výskumy, vníma limbickým systémom a nemá schopnosť pátrať po príčinách napr. rodičovského správania. Až dospelý mozog na základe logického myslenia v mozgovej kôre

je schopný meniť uhol pohľadu na minulé prežívania. **Dôležité je uvedomiť si jedno: ak milujeme svojich rodičov bezpodmienečne, bez ohľadu na ich chyby, môžeme bezvýhradne milovať i seba samých.** Takých, akí sme. Aj s chybami. Veď aj my, ako rodičia, sa učíme a robíme chyby. Štvrté Božie prikázanie nám hovorí: **Miluj svojho otca i matku, aby si bol dlho živý a dobre sa Ti viedlo na zemi...** Veru, významná rada do života, pretože je dôležité vážiť si, ctiť prameň, z ktorého sme vzišli. Nikde nie je napísané, že si to rodičia musia „zaslúžiť“. **Tvoja láska na tomto svete začala tokom medzi dvomi brehmi a tými sú otec a matka.**

Ak ide dospelý človek svetom ako zranené dieťa, ak z toho obviňuje svojich rodičov (či jedného z nich), odsudzuje ich – tak súcitiť sám so sebou a neustále sa sebou zaoberá. Dospelý je iba zdanlivo. Osobnostná zrelosť sa odvíja od emočného veku človeka. Závisí od toho, či a na akom vývojom stupni došlo k bolestnému zablokovaniu emócií.

Niektoré príklady citového zablokovania v detstve a ich vplyv na dospelosť:

- človek chce dohnať zmeškanú fázu materinskej starostlivosti a prenáša ju na partnera, či dieťa
- chce odžiť odpor voči autorite rodičov (nemohol ho prejaviť ani vo fáze vzdoru, ani v puberte) a svoje deti pre zmenu rozmaznáva.
- nenávisť dieťaťa na niektoré charakterové vlastnosti otca či matky (napr. závislosť na alkohole), sám v sebe ako dospelý stotožní, pije tiež... „Som ako ty.“ - ide o seba zničujúcu lásku.

Porovnajme teraz, ako vníma dieťa a ako dospelý človek:

Dieťa vníma limbickým systémom, nepátra po správaní rodiča (rodičov).

Dospelý človek vníma správanie rodiča (rodičov) mozgovou kôrou - logickým myslením, teda:

- zistí si fakty zo života rodiča-ov (od detstva, mladosti, ako žili, akých mali oni rodičov...)
- potom do spoznaného zapojí svoju emocionalitu, inteligenciu a lásku (hlavne ako akt vôle)
- napokon dôjde k pochopeniu správania svojich rodiča-ov (nevedel/a to inak), potom vie odpustiť, zmieriť sa, prejaviť úctu, vďaku, lásku.

Tento spôsob lieči „korene“ z detstva, lebo človek sa rozumom dospelého vcíti do rodiča, ktorý mu bolesť spôsobil (tak to vnímal ako dieťa a akosi ho to stále nejako ťaží) a cez osud tohto rodiča, jeho detstvo, život je ochotný milovať ho, poďakovať za dar svojho života a prijať do neho požehnanie. Tak sa potom otvára k slobode, dozreje, dospeje a je schopný byť skutočným rodičom (otcom, mamou), samozrejme s chybami, lebo byť bez chýb nie je možné.

(pokračovanie nabudúce)

spracované absolventkou výcviku s detskou psychologičkou p. PhDr. J. Prekopovou

Pripravujeme

Púť charít v Rožňave – **27.9.2024.**

Ukončenie zbierania nominácií súťaže o **najlepšieho dobrovoľníka** – **30.9.2024.**

Diecézne stretnutie **s o. biskupmi 16.11.2024** v Ružomberku.

Zaujímavosť, vtip a hádanka:

Kardinál Pacelli bol vo večer svojich 63. narodenín zvolený za pápeža Pia XII. (1939-58). Ako kráčal do Sixtínskej kaplnky, nezbadal posledný schod krátkeho schodišťa a spadol. Jeden z prítomných kardinálov to ihneď okomentoval:

“Ó, Kristov námestník na zemi!”

Historický záznam kronikára z Palestíny spred dvoch tisícročí:

“Vlani nás prepadli krdle kobyliek. Bolo to naozaj hrozné! Všetko nám zožrali... Len prorok Ján Krstiteľ si pochvaľoval, že si ich zavaril vyše päťdesiat pohárov...”

Najprv to má 402 nôh, potom 398, ďalej len 396 nôh a napokon znovu 402 nôh. Čo je to?

(Dobrý pastier a 100 ovci. Jedna sa stratila, dobrý pastier ju odišiel hľadať. Keď ju našiel, priniesol ju späť.)

A na záver:

Máme právo žiadať zmenu sveta, až keď začneme vylepšovať svoje srdce. *(Rohner)*

www.caritas.sk